อีเกิ้ง...เดือนดาว

เรื่อง สุกัญญา สุจฉายา • ชลภัสส์ วงษ์ประเสริฐ • เรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป

ภาพประกอบ ปรีดา ปัญญาจันทร์

คำนำ

ในการจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ภูมิภาคต้นแบบแต่ละภาคนั้น สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park) ได้มีการเตรียมการคู่ขนานกันไปทั้งด้านกายภาพและเนื้อหาสาระ กล่าวคือในระหว่างที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำลังปรับปรุงหรือก่อสร้างอาคารสถานที่สำหรับห้องสมุดมีชีวิตในรูปแบบอุทยานการเรียนรู้ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ก็ประชุมหารือกับบุคลากรในท้องถิ่นและร่วมกันคัดเลือกหนังสือ ดนตรี และกิจกรรมต่าง ๆ ไปพร้อมกัน เพื่อเตรียมการด้านหนังสือและสื่อต่าง ๆ ซึ่งถือเสมือนเป็นจิตวิญญาณของห้องสมุด

โครงการนิทานพื้นบ้านเป็นส่วนหนึ่งของการเตรียมการทางด้านเนื้อหาสาระ ด้วยเล็งเห็นว่าเรื่องเล่าในแต่ละชุมชนมีทั้งสาระ ความสนุกสนาน และจินตนาการ สืบทอดกันมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่นอันล้ำลึก มีความหมายต่อการเชื่อมโยงวิถีชีวิต วัฒนธรรม และการดำรงอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์และมนุษย์กับธรรมชาติ แม้จะเป็นเรื่องเล่าเฉพาะกลุ่มชนในพื้นที่ แต่สาระที่แฝงอยู่ในเนื้อหาเรื่องราวของนิทานนั้นคือคติสอนใจ ซึ่งเป็นความรู้สากลที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกหนแห่ง

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ จึงมอบให้มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็กเป็นผู้ดำเนินการประสานงานกับปราชญ์ชาวบ้าน นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกันคัดเลือกนิทานเรื่องเล่าพื้นบ้านที่มีคุณค่ามีอิทธิพลต่อความคิดและจินตนาการของเยาวชนในทางสร้างสรรค์ นำมาเรียบเรียงและจัดทำภาพวาดประกอบขึ้นใหม่ เพื่อจัดพิมพ์เป็นหนังสือที่มุ่งเสริมสร้างจินตนาการให้อ่านง่ายและเพลิดเพลิน โดยหวังว่าจะเป็นสื่อจูงใจให้เด็กและเยาวชนทั่วไปสนใจและรักการอ่านมากยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถนำไปประกอบการเล่านิทานในครอบครัว โรงเรียนและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า นอกเหนือจากบทบาทในฐานะผู้จุดประกายแนวคิดห้องสมุดมีชีวิตในประเทศไทยให้เป็นพื้นที่แสวงหาความรู้ในบรรยากาศการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และทันสมัยแล้ว สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ยังจะได้ทำหน้าที่ปลูกฝังและส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่เด็กและเยาวชน บนพื้นฐานของความเคารพและภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่น เสริมสร้างการยอมรับความแตกต่างหลากหลายและใช้สติปัญญาแก้ไขปัญหา อันจะนำไปสู่สังคมสันติสมานฉันท์ในที่สุด

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้

อีเกิ้ง...เดือนดาว

เรื่อง สุกัญญา สุจฉายา • ชลภัสส์ วงษ์ประเสริฐ • เรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป

ภาพประกอบ ปรีดา ปัญญาจันทร์

เพลงอีเกิ้ง

อีเกิ้งเดือนดาว

ผู้สาวตำข้าว

ผู้เฒ่าไล่ไก่

ผู้ใหญ่สีซอ

บักกอลอ

แขวนคอควายน้อย

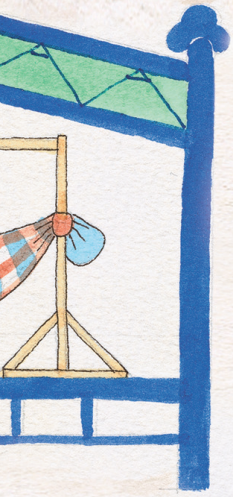

เพลงนอนสาหล่า

นอนสาหล่าหลับตาแม่สิก่อม

นอนอู่ไม้สามป้องพ่อเจ้าสาน

นอนอู่ผ้าสามวาแม่เฮาตำ

นอนอู่แก้วนอนแล้วแม่สิไกว

แม่ไปไฮ่ยังบ่ทันมา

แม่ไปนายังบ่ทันฮอด

แม่ฮอดแล้วค่อยตื่นกินนม

PaLNO
สุดสนทนาการเรียนรู้

เพลงยกใส่อู่

ยกใส่อู่บุญซูอย่าวอน
ยกใส่หมอนบุญเลิงอย่าไห้
นอนอู่ไม้อู่รจนา
เจ้าเกิดมามีชัยมีโชค
อู่ถือโสกแม่นอู่ไม้จันทน์
อู่สำคัญคืออู่เงินอู่แก้ว
นอนหลับแล้วจงสวัสดี

เพลงติ่ง ลิง ติง

ติ่ง ลิง ติง ลิงติ่ง ลิงติง
สิงลูกแก้วนอนนานำพ่อ
สิงลูกแก้วกินแล้วจั่งนอน
ติ่ง ลิง ติง ลิงติ้ง ลิงติง
ลิงตกส้างหางซันกิ่งดิ่ง
สิงลูกหล่านอนนานำพ่อ
ติ่ง ลิง ติง ลิงติ้ง ลิงติง

เพลงต่ง ลง ตง

ต่ง ลง ตง ล้ง ตง ลง ตง

ลงไปท่งเก็บหอยเก็บปู

เก็บมาได้คอนโกะคอนก่ง

ต่ง ลง ตง ล้ง ตง ลง ตง

เพลงแมงตับเต่า

เอา เฮ้า เอา เฮ้า เอา เฮ้า เอา

แมงตับเต่าออกลูกทางหลัง

สังมาเป็นตาซังคือแมงตับเต่า

เอา เฮ้า เอา เฮ้า เอา เฮ้า เอา

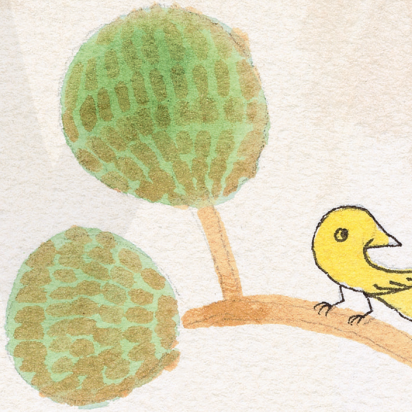

เพลงน้องข้อยไห้

น้องข้อยไห้อีแม่ใหญ่ข้อยไกว

ควายข้อยหนีอีแม่ใหญ่ข้อยด่า

เต้นเข้าป่าเห็นนกแจนแวน

แจนแวนเอยเห็นควายข้อยบ่

เห็นอยู่นั่นแหล่วอีตู้ย่างก่อน

อีด่อนนำหลัง พายถุงหนังกับบั้งปลาแดก

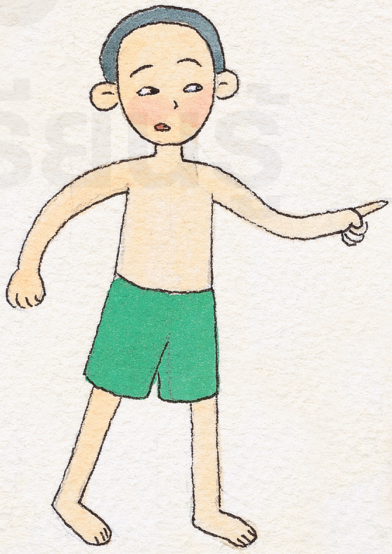

เพลงไปนำบ่

ไปนำบ่ ไปนำอ้ายบ่
ไปกินหมากก่อ หน่อไม้นางดิน
เฮ็ดแนวใดกินมันจังซิแซบ
ฝานแลบ ๆ แกงใส่ย่านาง
ฝานบาง ๆ เฮ็ดหน่อไม้ส้ม
ต้มใส่ซุปกินกับปูนา

เพลงรี รี ข้าวสาร

ลอดลู่ลี่ข้าวสาร

สักกะนานข้าวเปลือก

เด็กน้อยตาเหลือกตาลาน

เจ้าหัวคาอ่อมเอาะอ่อมอ้อย

เด็กน้อย ๆ นำก้นคุบเอา

เพลงจ้ำหมู่หมี่

จ้ำหมู่หมี่ หมู่มกหมู่มน
หักคอคนใส่หน้านกกด
หน้านกกดหน้าลิงหน้าลาย
หน้าผีพรายหน้ากิดหน้าก้อม
หน้าหย่อมแหยะเตาะแหละเตาะกาง
น้ำไม้ยางไปติดไปต่อ
ใบส้มผ่อเกี้ยวพัดเกี้ยวพาย
ไทยเมืองจันถือแหวนเบื้องซ้าย
ย่ายยูม หยุมออก ตอกเพียะ

เพลงจ้ำใบขาม

จ้ำใบขาม สามใบหมี่ สี่หลังเสา

เก้าหลังเฮือน สิบไก่ดาว ซาวไก่น้อย

ต้อยหลุมสี่เพ็ง

เพลงจี่แมลงแจงจั๊บ

จี่แมลงแจงจั๊บ

ตะเข้ฟันหักงับคนไม่เข้า

ยายเฒ่าเฒ่ายิงปืนบ่มีลูก

ยิงถูกกะบ่ตาย

TK park

เกร็ดความรู้

ทุกบทของหนังสือภาพเล่มนี้ เป็นเพลงกล่อมเด็ก และเพลงร้องเล่นสำหรับเด็ก ที่สืบทอดกันมานานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือภาคอีสานของประเทศไทย

เพลงกล่อมเด็ก มักขึ้นต้นว่า นอนสาหล่า แต่เนื้อหาแตกต่างกันไปแล้วแต่ท้องถิ่น เรื่องที่ร้องกล่อมมักเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ธรรมชาติ สัตว์เลี้ยง นิทาน วัฒนธรรมประเพณีต่างๆ สอดแทรกคำสั่งสอนลูกหลานด้วยความรักความผูกพัน

เพลงร้องเล่น เป็นเพลงที่เด็กๆ ใช้ร้องเล่นกันเป็นหมู่ๆ เพื่อความสนุกสนาน หรือร้องประกอบการเล่นทำนองจดจำง่ายและถ่ายทอดกันได้ง่าย เนื้อร้องก็จะสอดแทรกเรื่องราวที่สร้างความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน หรือไม่ก็เป็นทำนองตลกขบขันก็มี ความสนุกของเพลงจะอยู่ที่จังหวะและการสัมผัสคล้องจองของคำ

อธิบายคำศัพท์

อีเกิ้ง	พระจันทร์
บักกอลอ	เกราะที่ทำด้วยไม้กระดานสี่เหลี่ยม ใช้ห้อยคอวัวควาย
หล่า	ลูกคนเล็ก
อู่	เปล
ตำ	มาจากคำว่าตำหูก หมายถึงทอผ้า (นอนอู่ผ้าสามวาแม่เฮาตำ คือเปลผ้าผืนนี้แม่เป็นคนทอ)
ไฮ่	ไร่
ฮอด	ถึง
โสก	แอ่งน้ำ โฉลก
สวัสดี	ในที่นี้หมายถึง ให้ปลอดภัย มีความสุขความเจริญ
แม่น	ใช่
นอนนานำพ่อ	นอนค้างในที่นากับพ่อ
ส้าง	บ่อน้ำที่ขุดลึกลงไปในดิน
ซันกิ่งดิ่ง	ที่สูงและชัน
ท่ง	ทุ่งนา
คอนโกะคอนก่ง	หาบหรือแบกจนตัวแอ่น หรือไม้คานแอ่น แสดงว่าของหนักมาก
แมงตับเต่า	แมลงปีกแข็งชนิดหนึ่ง อาศัยอยู่ตามหนองน้ำ
เป็นตาซัง	น่าเกลียด ตรงข้ามกับ เป็นตาฮัก ซึ่งหมายถึงน่ารัก
ไห่	ร้องไห้

แม่ใหญ่	ยาย
นกแจนแวน	นกอีเสือสีน้ำตาล
อีตู้	คำใช้เรียกควายตัวเมียที่อายุมากแล้ว
อีด่อน	คำเรียกควายที่มีผิวสีขาวหรือสีอ่อน เรียกอีกอย่างว่าควายเผือก
ย่าง	เดิน (อีตู้ย่างก่อน หมายถึงควายแก่เดินนำหน้า)
พาย	สะพาย
บั้งปลาแดก	กระบอกไม้ไผ่ใส่ปลาร้า
ไปนำบ่	ไปด้วยกันไหม
ก่อ	หมายถึงลูกก่อ ผลของไม้เนื้อแข็งชนิดหนึ่ง ใช้คั่วกินเล่นคล้าย ๆ ถั่ว และยังเป็นชื่อเห็ดชนิดหนึ่ง เกิดใต้ต้นก่อ มีสีแดง ใช้กินเป็นอาหารได้ เรียกว่า เห็ดก่อ
เฮ็ด	ทำ
แนวใด	แบบไหน
แซบ	อร่อย
หน่อไม้ส้ม	ส้ม คนอีสานหมายถึงรสเปรี้ยว หน่อไม้ส้มคือหน่อไม้เปรี้ยวหรือหน่อไม้ดอง
จ้ำหมู่หมี่	การเล่นของเด็กอีสาน คล้าย ๆ การเล่นจ้ำจี้มะเขือเปราะ ผสมกับโอ น้อย ออกใช้เล่นเพื่อแบ่งข้างหรือหาตัวคนก่อนเล่นซ่อนหาหรือเกมอื่น ๆ วิธีเล่นคือทุกคนยื่นมือมากลางวง คนนำจะจิ้มทีละมือ วนไปรอบวงพร้อมกับร้องเพลง คำสุดท้ายไปตกที่ใคร คนนั้นต้องเป็นคนหา คนที่เหลือไปซ่อน
จี่แมลงแจงจั๊บ	เป็นบทร้องประกอบการเล่นอีกบทหนึ่ง บางท้องถิ่นร้องว่า จั๊บแจง มะแลง แจงจั๊บ คนนำจะยกมือสูง คนอื่น ๆ ใช้นิ้วชี้จิ้มไปที่กลางฝ่ามือของคนนำ พอร้องเพลงจบ คนนำจะกำมือเพื่อจับนิ้วคนเล่น คนเล่นจะต้องรีบดึงนิ้วออกไม่ให้ถูกจับได้
หัว	หัวเราะ
คุบ	ตะครุบ
นกกด	นกกะปูด
หน้ากิดหน้าก้อม	หน้าสั้น ๆ
ส้มผ่อ	ต้นข่อย
ใบขาม	ใบมะขาม
เฮือน	เรือน, บ้าน

(ข้อมูลจาก หนังสือวัฒนธรรมพื้นบ้าน(เมืองโบราณฉบับพิเศษ) พจนานุกรมภาษาไทย-อีสาน www.isangate.com และสารานุกรมภาษาอีสาน-ไทย-อังกฤษ โดย ดร.ปรีชา พิณทอง)

ผู้เขียนเรื่อง

เรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป (ตุ๊บปอง)

พ.ศ. 2526 - ปัจจุบัน

- ทำงานด้านการพัฒนาเด็ก ครอบครัว และชุมชนที่ด้อยโอกาส ด้วยการให้โอกาสได้พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นตามอัตภาพ
- ทำงานด้านการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และสร้างพฤติกรรมรักการอ่านในเด็ก ครอบครัว และชุมชน

ปัจจุบัน

- เป็นกรรมการผู้จัดการมูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก
- ผู้จัดการโครงการหนังสือเล่มแรก BOOKSTART

พ.ศ. 2528

- ได้รับรางวัลรางวัลรองชนะเลิศ และรางวัลชมเชย จากการประกวดเพลงเพื่อเด็ก เนื่องในปีเยาวชนสากล เพลงอย่าทิ้งขยะ และเพลงรื่นเริง
- ได้รับรางวัล 5 รางวัลในการประกวดเพลงประจำสถาบันเนื่องในโอกาส 50 ปีโรงเรียนโยธินบูรณะ เพลงสายเลือดเดียวกัน เพลงถิ่นรวมใจ เพลงลูกโยธิน เพลงอำลาอาลัย และเพลงแดนในฝัน

พ.ศ. 2538

- ได้รับการประกาศให้เป็นศิษย์เก่าโรงเรียนโยธินบูรณะผู้ประสบความสำเร็จในการใช้ภาษาอังกฤษในวิชาชีพ

พ.ศ. 2542

- ได้รับการนำเสนอเป็นศิษย์เก่าตัวอย่างในหนังสือทำเนียบศิษย์เก่าโรงเรียนโยธินบูรณะ
- ได้รับรางวัลผู้บริหารองค์กรที่ส่งเสริมการอ่านดีเด่น จากมูลนิธิศาสตราจารย์ ดร.ก่อ สวัสดิพาณิชย์ เพื่อส่งเสริมการอ่าน

TK park อุทยานการเรียนรู้

พ.ศ. 2543

- หนังสือเรื่อง สุดแรงเกิดของแม่ ได้รับคัดเลือกเป็นหนังสือดีปี 2543 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
- หนังสือดีปี 2543 ในวาระครบรอบ 18 ปี นิตยสารผู้หญิงรายปักษ์
- นักเขียนหน้าใหม่คุณภาพ ในวาระครบรอบ 18 ปี นิตยสารผู้หญิงรายปักษ์
- ได้รับรางวัล การส่งเสริมการแต่งกายผ้าไทยอย่างต่อเนื่องในโครงการ ผ้าไทย...สายใยเศรษฐกิจ

พ.ศ. 2548

- ได้รับคัดเลือกให้เป็นศิษย์ดีเด่น จากโรงเรียนโยธินบูรณะ

พ.ศ. 2549

- งานเขียนหนังสือสำหรับเด็ก เรื่อง กระต่ายตื่นตูม ได้รับคัดเลือกให้จัดทำเป็นหนังสือแฝด Twin Book หนังสือสำหรับผู้บกพร่องทางการมองเห็นเล่มแรกในประเทศไทย
- หนังสือที่แต่ง 4 เล่ม คือ เมื่อเด็กๆ เขียนนิทานอ่านเอง, กุ๊กไก่ปวดท้อง, กระต่ายตื่นตูม และโก๊ะเลี้ยงแกะ ได้รับคัดเลือกให้เป็นหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน ปี 2548 - 2549 จากสมาพันธ์องค์กรเพื่อพัฒนาหนังสือและการอ่าน

พ.ศ. 2550

- หนังสือที่แต่ง เรื่อง กากระหายกับเหยือกน้ำใสใบโต ได้รับรางวัลชมเชยหนังสือดีสำหรับเด็กเล็กอายุ 3 - 5 ปี จากคณะกรรมการคัดสรรหนังสือดีเด่นแห่งชาติ หนังสือที่แต่ง 13 เล่ม ได้แก่ เรื่องสั้นในบ้านสานรัก ชุด คนเก่งหัวใจแกร่ง กาดำกับหงส์ขาว, ห้าจิ๊ดเจี๊ยวจ๊าวกับแมวหง่าวดุ๊ ดุ, กระดองลายกับกระต่ายหูเรียว, จอมขอ จ๋อ จ๋อ เจี๊ยก เจี๊ยก, ไก่น้อยกับพลอยสีแดง, ขนเทากับเงาในน้ำ, หนูจิ๊ดกระจ้อยร่อยกับหนูจ่อยกระจิริด, มดขยันกับจักจั่นเสียงใส, รู้ไหมหนูชอบทำอะไรกับพ่อ, รู้ไหมหนูชอบทำอะไรกับแม่, รู้นะไม่เล่นหรอก และจะไปไหน..หนูไปด้วย ได้รับคัดเลือกให้เป็นหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน โครงการคัดสรรหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน ปี 2550 จากสมาพันธ์องค์กรเพื่อพัฒนาหนังสือและการอ่าน

ผู้เขียนเรื่อง

ผศ.ดร. ชลภัสส์ วงษ์ประเสริฐ

• ภาควิชา การจัดการสารสนเทศ
คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต

คุณวุฒิ

• การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (พัฒนศึกษาศาสตร์) 2543 มศว.ประสานมิตร
• การศึกษามหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์) 2531 มศว.ประสานมิตร
• อักษรศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์) 2524 มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ประวัติการทำงาน

• บรรณารักษ์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม (2526-2532) และสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (2532-2536)
• อาจารย์ประจำภาควิชาการจัดการสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต (2536-2542)
• เลขานุการคณะนิเทศศาสตร์ (พ.ศ. 2537)
• หัวหน้าภาควิชาการจัดการสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต (พ.ศ.2540-2541)
• รักษาการณ์ผู้อำนวยการศูนย์คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ (พ.ศ.2545)
• ผู้อำนวยการสำนักพิมพ์ (พ.ศ. 2546 - 2547)
• ผู้อำนวยการสำนักวางแผนพัฒนาคุณภาพ (พ.ศ.2545 -2546)
• ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาการจัดการสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยรังสิต (2543 -ปัจจุบัน)

ตำแหน่งสมาคมทางวิชาชีพ

• เลขานุการ กรรมการบริหารสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2536-2537
• ประธานชมรมบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ. ศ. 2542-2543
• ประธานชมรมผู้สอนบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ (2548 -ปัจจุบัน)
• ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม/มหาวิทยาลัยรามคำแหง/มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์/สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา/มหาวิทยาลัยรังสิต/มหาวิทยาลัยขอนแก่น

งานวิจัย

• การกำหนดหัวเรื่องวัฒนธรรมอีสาน
• รายงานประเมินผลโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
• การแสดงพื้นบ้านภาคกลาง : การปรับปรนในชีวิตไทยสมัยใหม่

TK park อาณาจักรการเรียนรู้

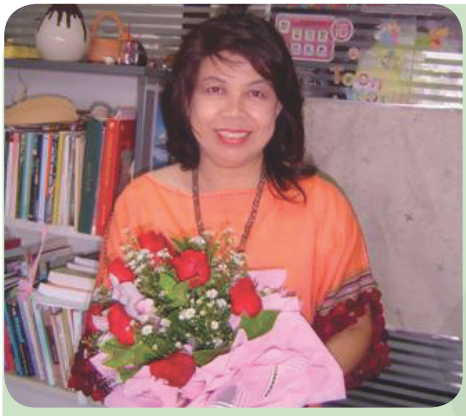

ผู้เขียนเรื่อง

รศ. สุกัญญา สุจฉายา

อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้เชี่ยวชาญทางด้านคติชนวิทยา และวรรณคดีท้องถิ่น

มีผลงานมากมายทั้งในรูปหนังสือ งานวิจัย บทความวิชาการ บทความสารคดี อาทิ

- หนังสือเพลงพื้นบ้านศึกษา โครงการตำราคณะอักษรศาสตร์จุฬาฯ
- ข้าวขวัญของแผ่นดิน มูลนิธิข้าวไทยฯ 2547
- สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคกลาง 15 เล่ม มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์ 2542
- งานวิจัย เรื่อง การแสดงพื้นบ้านภาคกลาง : การปรับปรนในชีวิตไทยสมัยใหม่ สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วัฒนธรรมข้าวของชนชาติไท : สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พิธีกรรมและวิถีชีวิตของชาวสวน คลองบางระมาด ธนบุรี ฯลฯ

ผู้เขียนภาพ

ปรีดา ปัญญาจันทร์

เกิดและเติบโตที่จังหวัดหนองคาย มีบ้านอยู่ติดกับวัด เมื่อมีงานบุญที่วัดก็มักจะไปวิ่งเล่นอยู่เสมอ โดยเฉพาะงานบุญพระเวส (เทศมหาชาติ) จะชอบเป็นพิเศษ เพราะได้ดูภาพเขียนเรื่องราวพระเวสสันดรบนผ้า เมื่อเห็นภาพบนผ้าหรือภาพจิตรกรรมฝาผนังโบสถ์ในรูปแบบอีสาน ก็จะกลับมานั่งวาดเล่นที่บ้านต่อ

หลังจากจบการศึกษาจาก มศว.ประสานมิตร ทำงานด้านเขียนภาพประกอบตลอดมา เมื่อมีโอกาสได้เขียนภาพประกอบนิทานพื้นบ้านอีสาน ความประทับใจในวัยเด็กจึงหวนกลับมาปรากฏบนภาพประกอบชุดนี้

อีเกิ้ง เดือนดาว

นิทานภาพพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ
978-974-287-758-3

ผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาคณะบรรณาธิการ
ศ.ดร.ฉวีลักษณ์ บุณยะกาญจน
ผศ.วีณา วีสะเพ็ญ

คณะบรรณาธิการอำนวยการ
นางทัศนัย วงศ์พิเศษกุล
นางสาวเฉียดฉัตรโฉม ปริพนธ์พจนพิสุทธิ์
นายวัฒนชัย วินิจจะกูล
นางสาวนันธนา เจริญภักดี

คณะบรรณาธิการต้นฉบับ
รศ. สุกัญญา สุจฉายา
ผศ.ดร. ชลภัสส์ วงษ์ประเสริฐ
นายเรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป
นายณัฐพร ศรีมุกด์

เรื่อง สุกัญญา สุจฉายา, ชลภัสส์ วงษ์ประเสริฐ,
เรืองศักดิ์ ปิ่นประทีป
ภาพประกอบ ปรีดา ปัญญาจันทร์
พิสูจน์อักษร นันท์ธนัตถ์ จิตประภัสสร,
อารีณะ วีระวัฒน์
พิมพ์ครั้งที่ 1 พฤศจิกายน 2551
จำนวนพิมพ์ 3,000 เล่ม

เจ้าของโครงการและดำเนินการจัดพิมพ์
สำนักงานอุทยานการเรียนรู้
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
(องค์การมหาชน) สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ส่วนบริการ อาคารเซ็นทรัลเวิลด์
ชั้น 8 Dazzle Zone
โทรศัพท์ 02-257-4300 โทรสาร ต่อ 125
ส่วนสำนักงาน 999/9 อาคารสำนักงานเซ็นทรัลเวิลด์
ชั้น 17 ถนนพระราม 1 โทรศัพท์ 0-2264-5963-65
โทรสาร 0-2264-5966
www.tkpark.or.th

ดำเนินการจัดทำต้นฉบับ
มูลนิธิหนังสือเพื่อเด็ก
โทรศัพท์ 0-2805-0202 โทรสาร 0-2805-1308
www.thaibby.in.th

ออกแบบรูปเล่ม จัดพิมพ์ และจัดจำหน่าย
บริษัท แปลน ฟอร์ คิดส์ จำกัด
โทรศัพท์ 0-2575-2828 โทรสาร 0-2575-2558
www.planforkids.com

เหมาะสำหรับเด็กอายุไม่เกิน 9 ปี

เปิดโลกกว้างแห่งการเรียนรู้ บนรากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น

การจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ส่วนภูมิภาค เป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park) เน้นการถ่ายทอดบทเรียนการจัดการการเรียนรู้ ภายใต้บริบทวัฒนธรรมและความสนใจที่สอดคล้องกันของคนในท้องถิ่น เพื่อกระจายโอกาสให้เด็กและเยาวชนไทยสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

โครงการนิทานพื้นบ้าน 4 ภาค เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานเพื่อจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ส่วนภูมิภาค โดยจัดทำเนื้อหาสาระในรูปแบบที่เด็กและเยาวชนสนใจ ซึ่งสามารถสื่อให้เห็นความเป็นตัวของตัวเอง ได้รับรู้ถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าในท้องถิ่น รวมทั้งการรักษาและสืบทอดมนต์เสน่ห์แห่งนิทานพื้นบ้าน

หนังสือชุดนิทานพื้นบ้าน 4 ภาค ประกอบด้วยนิทานภาพสำหรับเด็กอายุไม่เกิน 9 ปี และวรรณกรรมสำหรับเยาวชนอายุ 9 ปีขึ้นไป สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ดำเนินการจัดพิมพ์แล้วเสร็จ และกระจายเผยแพร่ทั่วประเทศแล้ว ดังนี้

นิทานภาพภาคใต้ จำนวน 6 เรื่อง
- จารอกีดอ
- เมืองน่าอยู่ที่หนูรัก
- ไก่โกงมูลัง
- เปาะแซเดาะกับชามะ
- ไข่นุ้ยกับแพะน้อยในวันฮารีรายอ
- ซีงอ : เจ้าป่าผู้กล้าหาญ

นิทานภาพภาคเหนือ จำนวน 5 เรื่อง
- ห้าสหายปราบยักษ์
- เชียงใหม่เมืองบุญ
- เพลงละอ่อน
- พึ่ฉ่อ... ไก่ผู้พิชิตพระอาทิตย์
- ดาววีไก่น้อย

นิทานภาพภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 เรื่อง
- ข้างดื้อ
- อีเกิ้ง...เดือนดาว
- เมืองมหาสารคาม
- เลี่ยวฮัก เลี่ยวแพง
- ฮีตสิบสอง

วรรณกรรมเยาวชนภาคใต้ จำนวน 6 เรื่อง
- ชาไก
- พระเศวตสุรคชาธาร
- รายอฆอแน
- จาโต : เล่ห์กลบนกระดาน
- วัดถ้ำคูหาภิมุข
- แดนคนธรรพ์

วรรณกรรมเยาวชนภาคเหนือ จำนวน 7 เรื่อง
- ผู้เฒ่าเล่าไว้
- กำพร้าบัวทอง
- จันตะคาด
- สุวรรณเมกขะ กับหมาขนคำ
- นิทานของอุ๊ย
- อ้อมล้อมต่อมคำ
- ผีม้าบ้อง

วรรณกรรมเยาวชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 7 เรื่อง
- ผีผีบพื้ม
- ผจญภัยเมืองฟ้าแดด
- สินไซ
- ตำนานขูลูกับนางอั้ว
- อภินิหารบาดาลนคร
- เรื่องเล่าเจ้ากำพร้า
- ท้าวข้อหล้อ

TK park อุทยานการเรียนรู้

www.tkpark.or.th

อุทยานการเรียนรู้ส่วนบริการ TK park Central World ชั้น 8 Dazzle Zone

เลขที่ 4, 4/1-4/2, 4/4 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 0-2257-4300 โทรสาร ต่อ 125

บทเพลงพื้นบ้านภาคอีสาน ที่เป็นทั้งเพลงกล่อมเด็กและเพลงร้องเล่น
บอกเล่าเรื่องราวมากมาย ทั้งความรักของพ่อแม่ ชีวิตความเป็นอยู่
และการละเล่นของเด็ก ๆ สะท้อนวิถีชีวิตดั้งเดิมที่อบอุ่นและสนุกสนาน
ของผู้คนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย

นิทานภาพสำหรับเด็กอายุไม่เกิน 9 ปี

ISBN 978-974-287-758-3

9 789742 877583

135.-